

KAPGANG

- ELEVARK

Foto: Nordisk Film Production

Fag: Dansk, kristendomskundskab

Niveau: 7.-10. klasse

Formål:

- At forstå begreberne "ritual", "symbolske handlinger" og "sorg"
- At forstå hvordan man i film kan skabe en tid og et bestemt miljø
- At karakterisere og diskutere coming of age-filmen som genre
- Analyse af filmens [personer](#), titel og budskab

Ritualer

Da Martin bliver konfirmeret, sker det ved et *ritual* i kirken. Et ritual kan være en kirkelig handling som dåb eller bryllup. Men det kan også være noget, man selv gør for at få noget til at ske eller for at få det godt. Det kunne fx være at tage en lykkemønt med til eksamen.

- 1) Kender du eksempler på ritualer blandt sportsfolk? Hvilke?
- 2) Har du selv nogle ritualer, som du gør, før du skal noget vigtigt? Hvilke?
- 3) Hvilke kirkelige ritualer er med i filmen? Beskriv dem. Hvad betyder de?
- 4) Hvilke andre ritualer er med i filmen? Hvad betyder de?
- 5) Undersøg: Hvad er et overgangsritual?

Symboler og symbolske handlinger

Symboler er en enkel måde at vise fx følelser eller tro – alt det som vi ikke kan måle og veje: Kærlighed, sorg, venskab osv.

På samme måde er der også *symbolske handlinger* – det kan fx være at byde gæster på kaffe. Det gør man for at vise gæster, at de er velkomne i ens hjem. Det minder meget om ritualer.

FILM

- 1) Hvad betyder disse symbolske handlinger:

At give blomster: Til en syg? Til en begravelse? Til en konfirmation?

At give gaver: Til en konfirmation? Til en nyfødt?

- 2) Hvilke af disse symbolske handlinger er med i filmen?
- 3) Hvorfor brænder Martin morens tøj?
- 4) Hvorfor fløjter han til morens begravelse?
- 5) Hvilke andre symbolske handlinger er med? Hvad betyder de?

Sorg

- 1) Hvad er sorg?
- 2) Beskriv broren Jens', Martins og farens måder at sørge på. Hvad gør de? Hvorfor?
- 3) Hvad gør naboen for at hjælpe faren lige efter morens død?
- 4) Hvordan forsøger de øvrige i byen at hjælpe familien gennem sorgen?
- 5) Hvordan kommer familien gennem deres sorg?
- 6) Hvordan kan man ellers komme igennem sorg? Hvem eller hvad kan hjælpe en?

'Coming of age' som genre

"Kapgang" tilhører genren coming of age, der bl.a. er kendetegnet ved at beskrive en eller flere personers overgang fra barn til voksen. Enten helt eller delvist.

- 1) Lav en liste over coming of age-film, som I har set.
- 2) Diskuter, hvorvidt de også tilhører en anden genre (fx ungdomsfilm, sci-fi eller komedie)
- 3) Vælg fem titler ud, og lav en liste over, hvad der er typisk for disse film (genrekendetegn). Tal bl.a. om personer, miljø, [musik](#), [spændingsopbygning](#) og grundlæggende [konflikt](#).

Flere film i genren kan indeholde grænseoverskridende [scener](#), da filmens personer kan eksperimentere med fx alkohol, sex, vold og stoffer.

- 4) Diskuter: Hvor realistiske kan/skal disse film være for at virke troværdige på publikum?
- 5) Hvilke typer scener vil være "for meget"?
- 6) Går "Kapgang" over stregen med dens sex- og drukscener? Er disse nødvendige for at fortælle historien og beskrive perioden?

Personerne i filmen - Barn til voksen

- 1) Lav en personkarakteristik af Martin, hvor I kommer ind på den udvikling, han gennemgår. Brug følgende hjælpespørgsmål:
  - På hvilke måder er Martin stadig barn?
  - Giv eksempler på, hvordan Martin overtager rollen som den voksne i familien.
  - Faren siger til Martin: "Du er sgu mere voksen, end hun [mormoren] er". Hvad mener han?
  - Læreren siger: "Du er blevet voksen med manér, men husk du er stadig en dreng". Hvad mener hun?
  - Hvad driver Martin det meste af filmen?
  - Er Martin biseksuel eller eksperimenterer han bare?
  - Hvilken udvikling har Martin gennemgået fra filmens start til slutscenen?
- 2) Sammenlign derefter Martin med faren. Hvem er mest voksen? Hvorfor?

Analyse af filmen

- 1) Hvilke [filmiske virkemidler](#) er med til at skabe illusionen af, at vi er i Sdr. Omme i 1970'erne? Kom fx ind på [rekvisitter](#), tøj, [underlægningsmusik](#) og [beskæring/synsvinkel](#). Lav evt. en analyse af filmens *etableringsscene*.
- 2) Hvorfor hedder filmen "Kapgang"? Hvad er kapgang et symbol på?
- 3) Hvad er filmens budskab?
- 4) Filmens voksne opfører sig til tider ret overdrevet og absurd – hvorfor har instruktøren valgt at fremstille dem på den måde?

Afsluttende opgaver – vælg en eller flere

- 1) Lav en begrebsplakat med hvert af disse ord:

Ritual, symbolsk handling, sorg, coming of age-genren

Du skal vælge et billede, der passer til og skrive en forklaring på ordet – max to sætninger. Brug dette link:

<http://bighugelabs.com/motivator.php>

- 2) Lav en filmplakat, der tydeligt viser i hvilken tid, filmen foregår, samt hvilke temaer filmen berører. Lav plakaten på SmåP.dk ved hjælp af programmet Pixel Editor:

<http://www.smaap.dk/presentation/film-paa-plakaten-uden-generator-og-skaermdump.aspx>

- 3) Lav en anmeldelse af filmen. Du kan fx komme ind på genren, filmens brug af sex og alkohol, filmens titel og budskab samt en vurdering af filmens fremstilling af tidsperioden og personer.
- 4) Skriv et essay om, hvad det vil sige at blive/være voksen.
- 5) Skriv et essay om sorg, og hvordan man kommer over det.
- 6) Lav en konfirmationstale, hvor du kommer ind på overgangen mellem barn og voksen.

